

A je to venku! Demokracie je pouze pro elity

svobodny-svet.cz/a-je-to-venku-demokracie-je-pouze-pro-elity

2. listopadu 2022

Konečně to někdo napsal na rovinu. Wall Street Journal uveřejnil nedávno článek, ve kterém píše, že ohrožením demokracie je zjevně každý, kdo nesouhlasí se zrovna prosazovanou vládní politikou.

Pod pojmem demokracie si lidé v průběhu historie představovali různé věci. Zdá se, že se do módy opět dostává model Platónův a že při zavádění veřejného blaha je vyloučené protestovat.

(1) Demokracie Platónova

Ve svém stěžejním díle „Republika“ vysvětluje, že „spravedlnost je právo toho nejlepšího“. Ti nejlepší jsou vzdělaní filozofičtí panovníci. Tito vládci, moudří a ctnostní, osvobozeni od dílčích zájmů a vedeni myšlenkou obecného dobra, by měli vládnout pro společné blaho tak, že společnost není rozdělena sváry, ale spojena přátelstvím.

Na tuto myšlenku navázal ve svém dalším díle „Zákony“, podle kterého by vláda nejlepších jedinců měla být nahrazena vládou nejlepších zákonů, které budou zavedeny rozvážným zákonodárcem.

(2) Demokracie podle francouzských revolucionářů

Maximilien Robespierre byl významný představitel francouzské revoluce a jakobínského politického hnutí. Než byl popraven, stál v čele Výboru pro obecné blaho, který poslal pod gilotinu tisíce svých politických odpůrců.

Ve své řeči před národním shromážděním v roce 1794 uvedl:

„V naší zemi chceme nahradit sobectví morálitou, místo slávy prosazovat čest, opovrhovat neřestmi místo opovrhování chudobou, chceme všechny neřesti a absurdity monarchie nahradit ctnostmi a přednostmi republiky. Základním principem republiky je počestnost a způsobem, jak ji zavést, je teror.“

(3) Demokracie moderní

Ursula von der Leyen na americké univerzitě před volbami v Itálii:

„Uvidíme, jestli půjdou volby nesprávným směrem. Mluvila jsem o Polsku a Maďarsku, máme nástroje. Když půjdou věci správným směrem, lidé, kterým se vláda musí vždy odpovídat, budou hrát důležitou roli.“

(4) Demokracie pro elity

Wall Street Journal uveřejnil v září článek s titulkem „Demokracie elit a pro elity“. Impulsem pro jeho napsání byl projev prezidenta Bidena z Filadelfie, ve kterém prohlásil, že podporovatelé Donalda Trumpa jsou ohrožením americké demokracie. Sama fráze, že něco nebo někdo je ohrožením demokracie, tak podle článku v podstatě ztratila jakýkoli význam s výjimkou toho, že sama v sobě obsahuje vládnoucí ideologii.

Tato vládnoucí ideologie opovrhuje průměrnými lidmi a při výkonu moci spoléhá na prověřené kádry expertů. Výrazy demokracie a lid jsou pouhým pláštíkem pro vůli elit.

Slovo demokracie již neznamena vládu lidu. Slovo demokracie pouze odkazuje na nějaký hypotetický cíl, jenž dává těm, kteří se jejím svatým jménem zaštiťují, právo dělat téměř cokoli, byť by to bylo opakem toho, co lidé žádají.

(5) Základní test demokracie

Tony Benn byl dlouholetým poslancem labouristické strany ve Velké Británii. Zemřel v roce 2014 a patřil k levicovému křídlu strany. V jednom ze svých nejznámějších proslovů na půdě anglického parlamentu představil koncept pěti základních otázek, s jejichž pomocí se dá zjistit, zda člověk žije v demokratickém systému.

- Jakou mocí disponujete?
- Od koho jste ji dostali?
- V čím zájmu tuto moc uplatňujete?
- Komu se zodpovídáte?
- Jak se vás můžeme zbavit?

Pokud se nemůžete zbavit lidí, kteří vám vládnou, nežijete v demokratickém systému, uzavřel Tony Benn.

Pozn. autora: Místní vlády se zbavit lze, ale ta už zde příliš nevládne. A veřejné blaho bude zavedeno, i kdyby občané nechtěli.

| D. Tolar

■ ■ ■ ■ ■ (5 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

